

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 93395/1909

I.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się do wiadomości interesowanych, że w najbliższym czasie będzie **przekopaną na cmentarzu miejskim kwatery I.**, a wszystkie nagrobki, na tej kwaterze stojące na zwyczajnych grobach, będą usunięte.

Zamieszczając poniżej wykaz zmarłych w tej kwaterze pochowanych, wzywa się strony interesowane, któreby zamierzały wydobyć szczątki zmarłych i na inne stałe miejsce je przenieść, aby do dnia 14. wniosły do Magistratu ostemplowane podanie o zakupno gruntu na groby stałe i ekshumacye zwłok.

Po upływie zakreślonego terminu pomniki będą bezwarunkowo usunięte, a groby przekopane.

Wykaz pomników i krzyżów, przeznaczonych do usunięcia:

L. porz.	Imię i nazwisko zmarłego	Bliższe określenia pomnika	Rok pochowania	
1	Marya Pabijan	krzyż drewniany	1894	
2	Roman Dyktus	" "	1893	
3	Piotr Ciupka	" "	1894	
4	Aleksander Morawski	płyta kamienna	1893	
5	Helena Babor	pomnik kamien.	"	
6	Marcyanna Spyrlakowa	krzyż drewniany	1890	
7	Zygmunt de Rekle Gozdawa Reklewski	krzyż żelazny	1869	
8	Zygmunt Pomiankowski	krzyż drewniany	1890	
9	Andrzej Wojas	tablica marmur.	"	
10	Ignasz Pałdziński	pom. kam. z porc. tabl.	1895	
11	Władzio Słowiński	krzyż żelazny	1894	
12	Leopold Matuszek	krzyż drewniany	1869	
13	Franciszek Prochaska	pomnik kamienny	1890	
14	Józef Gutowski	" "	1891	
15	Antonina Adamezyk	krzyż drewniany	1890	
16	Maciej Sałęga	} krzyż drewn.	1892-3	
17	Katarzyna Sałęgowa			
18	Ludwik Wołowicz	krzyż żelazny	1892	
19	Marya Wyderka	krzyż drewniany	"	
19	Cecylia Fijałek	} krzyż żelazny	1869	
	Ewa			
	Ludwik			i obramienie
	Roman			kamienne
	Zofia Kasylda Fijałek			1892
20	Wiktorya z Proszowskich Przybyszowska	sarkofag kam.	1890	

L. porz.	Imię i nazwisko zmarłego	Bliższe określenia pomnika	Rok pochowania
21	Paweł Wiśniowski	krzyż żelazny	1892
22	Ludwik Berwaldt	pomnik kamienny	"
23	Józef Rosenbaum	} sarkofag kam.	1890
24	Staś Roliński		
25	Arnold Weis	pomnik kamien.	1891
26	Kazimierz Kozłowski	krzyż żelazny	1869
27	Maciej Szczur	krzyż drewniany	1891
28	Marya Kozłowska	" "	"
29	Maciej Buzicki	" "	"
30	Katarzyna z Makowskich Modzelewska	krzyż żelazny	"
31	Henryk i Kazimierz Jabłońscy	krzyż drewniany	1891-4
32	Julia z Kramerów Czarnek	pomnik kamienny	1890
33	Aleksandra z Wdowiszewskich Jackiewicz	krzyż drewniany	"
34	Józef Nowiński (Nożyński)	" "	1891
35	Emma Hubischa	tablic. marmur.	"
36	Wojechie Laszkiewicz	pomnik kamienny	"
37	Wanda z Chwalibogów Morbitzer	" "	?
38	Leonard i Rozalia Piechońscy	krzyż drewniany	1891-4
39	Maciej Kula	" "	1891
40	Anna z Sępińskich Imo Skakalska 2do Strycharska	pomnik kamienny	"
41	Bogusław Zarzycki	płyta kamienna	1870
42	Ludwik i Nepomucena Litwowie	" "	1891-2
43	Józef Nałęcz Odrzywolski	" "	1891
44	Jan Jęk	krzyż drewniany	1891
45	Magdalena Janasz	" "	"
46	Wiktorya i Ignacy Cwiklicerowie	płyta kamienna	1879-1876
47	Maryanna Lubaszkowa	płyta kamienna	1870
48	Marcyanna Wałek	krzyż drewniany	1890
49	Franciszek Kapusta	" "	"
50	Izydor E. Jurkiewicz	" "	1891
51	Karolina Szpaczek	płyta kamienna	"
52	Mar. Helena Słowińska	" "	"
53	Marya z Lipniekich Miosiorowska	krzyż drewniany pomnik kamienny	" 1890

L. porz.	Imię i nazwisko zmarłego	Bliższe określenia pomnika	Rok pochowania	L. porz.	Imię i nazwisko zmarłego	Bliższe określenia pomnika	Rok pochowania
54	Teresa Brzezińska	krzyż drewniany	?	101	Adam Markiewicz	" "	1892
55	Tomasz Ryszkowski	" "	1891	102	Franciszek Shranken-	" "	"
56	August Makowiecki	krzyż żelazny	"	stein Schenrich	płyta kamienna	"	"
57	Wiktorya z Kwaśniew-	" "	"	103	Ludwik Załkzewski	pomnik granitow.	1891
58	Helena z Michalskich	" "	"	104	Anna Adamczyk	pomnik kamienny	"
	Dobrowolska	pomnik kamienny	1892	105	Józefa Dwurazna	" "	"
59	Helena Iglicka	" "	"	106	Ignacy Ryszkowski	krzyż drewniany	"
60	Otokar Utschik	" "	"	107	Kazio i Staś Sorgowie	pomnik kamienny	1884-1891
61	Józef Baran	krzyż żelazny	"	108	Izydor Ozman	" "	1891
62	Adolf Werner	pomnik kamienny	"	109	Marva Zielińska	krzyż drewniany	1894
63	Julia Romańska	krzyż drewniany	"	110	Józef Ptaszyński	pomnik kamienny	1891
64	Karol Wilczek	" "	"	111	Szymon Plewa	krzyż drewniany	"
65	Karol Stroka	" "	"	112	Józef Kaczyński	pomnik kamienny	"
66	Jakób Szlagórski	" "	"	113	Józef Kuliński	krzyż drewniany	"
67	Franciszka Splichal	płyta kamienna	1892	114	Józ. z Ekier. Nowińska	" "	"
68	Jak. i Wal. Dzieżowie	krzyż drewniany	"	115	Augustyn Koz...	krzyż blaszany	"
69	Kramarski Łukasz	" "	"	116	Adela z Mul. Beerowa	płyta kamienna	"
70	Teresa z Matejczyków	" "	"	117	Anna Wręclewicz	krzyż drewniany	"
	Tesarz	" "	1892	118	Wincenty Kwiatkowski	" "	"
71	Wojciech Gasiński	} krzyż żelazny	1871	i Katarzyna z Ma-	pomnik kamienny 1870-1893	" "	" "
	Ludzio Feldschar		1875	kulskich			
	Kazio		1878	119	Aniela ze Stęturow-	krzyż blaszany	1891
72	Bronisław Broniec	płyta kamienna	1892	skich Boreczyńska	" "	" "	
73	Maurycy Stankiewicz	płyta kamienna	"	120	Adolf Breit	płyta kamienna	"
74	Małgorzata Kałuska	pomnik kamienny	"	121	Wiktorya Strycharezyk	krzyż drewniany	"
75	Józef Tatar	" "	"	122	Józef Rümmler	płyta kamienna	"
76	Barbara Schwarz	krzyż drewniany	"	123	Walerya z Hermanów	pomnik kamienny	1890
77	Katarzyna Kubaczek	" "	"	Lipezyńska	" "	" "	
78	Jan Głodzik	" "	"	124	Andrz. Węgrzynowski	płyta kamienna	"
79	Józ. Lenta Czajkowski	" "	"	125	Adam Woch	pomnik kamienny	1891
80	Alojza Gondarowska	" "	"	126	Marceli Wojda	" "	"
81	Zofia Chrubak	" "	"	127	Marya ze Stefanow-	krzyż blaszany	" "
82	Anna Cengler	} tablica blasz.	"	skich Roźnowa	pomnik kamienny	1870	
	Jakób Wątroba		"	128	Antoni Zitny	płyta kamienna	1891
83	Marya Domżał	pomnik kamienny	"	129	Anastazyja Tęczowa		
84	Jan Christ	krzyż drewniany	"	130	Jan Szott	krzyż drewniany	"
85	Emilia z Przytockich	} płyta kamienna	"	131	Krzystyna z Skwirczyń-	" "	1870
	Bigajska		"	skich Zubezyńska	" "	1891	
86	Piotr Adameczak	" "	"	132	Anastazyja Puniewska	" "	"
87	Jan Leisner	" "	1871	133	Alojza Kloze	" "	"
	Karolina z Wojtychów	} " "	1887	134	Józef Kaczyński	pomnik kamienny	" "
	Imo Leisnerowa 2do			135	Antonina i Felic Ko-		
	Tenglerowa	" "	"	bierzyńskie	" "	1870-1877	" "
88	Władysława Aniela z	} pomnik kamienny	1891	136	Franciszka z Sasów		
	Dunin Rzuchońskich			Bodnicka	" "	1891	" "
	Kozaczyńska	} krzyż drewniany	"	137	Julia z Rutkowskich		
89	Anna z Korzonków			Karp' Rottermund	płyta kamienna	1871	" "
	Jackiewicz	krzyż żelazny	"	138	Elżbieta z Buezyńskich		
90	Andrzej Wolański	krzyż żelazny	"	Wojciechowska	krzyż drewniany	1891	"
91	Filipina i Franciszka	} krzyż drewniany	1891-2	139	Roman Stąpalski	pomnik kamienny	1870
	Betlej			140	Kasper Górecki	krzyż żelazny	"
92	Antoni Handel	" "	1892	141	Elżbieta Natorska	" "	?
93	Andrzej Kuśnierski	" "	"				
94	Wincenty Skura	" "	1879				
95	Zuzanna Szarek	" "	1892				
96	Napoleon Ekielski	płyta kamienna	1891				
97	Antoni Leśniak	" "	"				
98	Władysław Sarnowicz	" "	1870				
99	Fryderyka Fausek	krzyż żelazny	1891				
100	Tekla z Matyas. Polek	pomnik kamienny	"				

Uwaga: 30 krzyżów drewnianych, 7 żelaznych, 3 blaszane z nieczytelnymi nazwiskami.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 8. listopada 1909 r.

Prezydent miasta:
Dr. Leo w. r.

WYKAZ

4% obligacyj Gminy miasta Krakowa z pożyczki koron 23,600,000, wylosowanych przy I-szem ciągnięciu w dniu 2. listopada 1909 r.

Serya A. po 200 koron: Nr. 1.959, 2.015, 2.722, 3.337, 3.403, 3.452, 3.575, 3.928, 4.217, 4.716, 4.763.
Serya B. po 1000 koron: Nr. 284, 402, 519, 647, 1.534, 1.929. Serya C. po 2000 koron: Nr. 989 1.352, 1.364, 1.417, 2.083. Serya D. po 5000 koron: Nr. 11, 403.
Serya E. po 10000 koron: Nr. 46, 532.

Uwaga: Wylosowane obligacje wypłacane będą w nominalnej wartości w dniu 1. maja 1910 w głównej kasie miejskiej w Krakowie.

Kraków, dnia 2. listopada 1909.

Miejska Izba Obrachunkowa.

Mianowania urzędników i służby.

1. **Pan Wysocki Alfred Teodor Stanisław**, 3 imion ukończony słuchacz praw zamianowany został dekretem Prezydium Magistratu z dnia 3. listopada 1909 r. do L. 196/9/prez. na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa i uchwały Rady m z 1. kwietnia 1909 r. prowizorycznym praktykantem konceptowym Magistratu w XI klasie rangi, z adjutum w rocznej kwocie 1400 koron z tem zastrzeżeniem, iż do 6-ciu miesięcy od dnia nominacji wykaże się świadectwem ze złożenia 3-go egzaminu rządowego i, że dopiero po wykazaniu się ze złożenia tego egzaminu i po upływie roku zadawalniającego służby prowizorycznej nastąpić może stabilizacya posady z wliczeniem do emerytury czasu służby prowizorycznej, oraz, że w ciągu roku próbnego stosunek służbowy może być ze strony gminy każdej chwili rozwiązany (L. 101.543/09/prez.).

2. **Pan Tomasz Piotr Michalski**, dotychczas praktykant manipulacyjny Magistratu, zamianowany został dekretem Prezydium Magistratu z dnia 22. listopada 1909 do L. 706/09/prez. na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa kancelistą Magistratu w XI klasie rangi z płacą roczną 1600 kor. kwaterowem 576 kor. prawem do 3-eh trzecieci po 200 kor., których bieg liczyć się ma od dnia 20. czerwca 1909 roku tj. od czasu uzyskania najwyższego stopnia płacy praktykanta manipulacyjnego, oraz do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego w kwocie 200 kor. po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi (L. 107.392/09/prez.).

Pan Władysław Julian Ząbek, dyetaryusz Magistratu zamianowany został dekretem Prezydium Magistratu z dnia 22. listopada 1909 do L. 707/09/prez. na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa praktykantem manipulacyjnym Magistratu w XI. klasie rangi z płacą roczną 1200 kor., kwaterowem 384 kor. prawem do trzech trzecieci po 150 koron rocznie i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 50 kor. po przebyciu 16 lat służby w tym samym stopniu rangi, oraz do takiegoż dodatku w kwocie 200 kor rocznie, po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi (L. 107.293/09/prez.).

Pan Jan Kanty Borkowski, dotychczas dyetaryusz Magistratu zamianowany został dekretem Prezydium Magistratu z dnia 22. listopada 1909 do L. 709/09 na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa nadetatowym prak-

tykantem manipulacyjnym Magistratu w XI. klasie rangi z płacą roczną 1200 kor., kwaterowem 384 koron, prawem do 3-eh trzecieci po 150 kor. rocznie, i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 50 koron po przebyciu 16 lat służby w tym samym stopniu rangi, oraz do takiegoż dodatku w kwocie 200 koron rocznie, po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi (L. 107.294/09/prez.).

Pan Maryan Jan Podworski, dotychczas dyetaryusz Magistratu zamianowany został dekretem Prezydium Magistratu z dnia 22. listopada 1909 r. do L. 708/9/prez. na zasadzie §§ 56 i 89 statutu dla miasta Krakowa nadetatowym praktykantem manipulacyjnym Magistratu w XI. klasie rangi, z płacą roczną 200 kor., kwaterowem 384 kor., prawem do 3-eh trzecieci po 150 kor. rocznie i do wliczalnego do emerytury dodatku osobistego 50 kor. po przebyciu 16 lat służby w tym samym stopniu rangi, oraz do takiegoż dodatku w kwocie 200 koron rocznie, po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi (L. 107.295/09/prez.).

1. Zgodnie z uchwałą Rady miejskiej z d. 14. marca 1907 otrzymał **Pan Maryan Wywiatkowski**, podinspektor Ekonomatu m. pierwsze trzecieci w kwocie 200 kor. rocznie od dnia 31/X. 1909 (L. 93.591/09/prez.).

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie nadzwyczajne (32. w kad. XV.) z dnia 16 października 1909 r. ku czci Juliusza Słowackiego.

Przewodniczący: I. Wiceprezydent miasta dr. Henryk Szarski.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych 33.

Radcy miejscy: dr. Bandrowski, Beringer, Bialik, Birnbaum, dr. Bobilewicz, Bujwid, dr. Domański, dr. Doboszyński, Epstein, Federowicz, dr. Gross, Hałatkiewicz, Heuman, Igliecki, Jarra, dr. Jaworski, Jawornicki, dr. Krongold, dr. Landau Ignacy, Prezydent dr. Leo, dr. Lustgarten, Maciołowski, Maywalt, Mendelsburg, Miedniak, dr. Pareński, Peroś, Ritterman, dr. Rosenblatt, II. Wiceprezydent Sare, Schmelkes, Sędzimir, Sulikowski, Szatkowski, dr. Tilles, Uderski, dr. Wasung, hr. Wodzicki (38) nieobecność usprawiedliwił.

Początek posiedzenia o godzinie 12 w południe.

Salę rady przybrano krzewami; wśród krzewów obok trybuny prezydyalnej ustawiono popiersie Juliusza Słowackiego. Próż Radców miejskich przybyli naczelnicy biur i wydziałów Mgtu i zakładów miejskich.

I. Przewodniczący I. Wiceprezydent miasta dr. Henryk Szarski otworzył posiedzenie i przemówił:

Świetna Rado!

Pozbawiony niepodległości i walezący o nią naród, wydał i sławnych bohaterów i wieszczów wielkich, których słowem karmić się będzie po wszystkie czasy.

Stuletnią rocznicę urodzin jednego z nich święcimy dzisiaj, łącząc się z całym krajem, jedyną częścią dawniej Polski, mającą uroczyście obchodzić takie pamiątki. Czcząc wieszczów swych, naród oddaje błąd swemu geniuszowi, objawiającemu się w Słowackim, z iście żywiołową siłą. W epoce swej działalności nie dość zrozumiany, mało miał uznania, i dopiero z niego

się wywodząca nowsza generacja naszych poetów, przyczyniła się do zupełnego tryumfu jego dzieł, co sam przepowiedział słowy:

„... przyszłość moja

I moje będzie za grobem zwycięstwo“.

Duma zawarta w tych słowach i w wielu innych ustępach jego wiekopomnych utworów jest znamiennej u Słowackiego, który z pośród naszych wieszczów, najwięcej indywidualizmu włożył w swą poezję.

Atoli mógł i powinien być dumny, kto czuł w sobie tak silnego ducha i tak wielkie serce pełne bezbrzeżnej miłości Ojczyzny.

Stąd w samowiedzy tego ogromu uczucia, miał odwagę mówić gorzką prawdę narodowi, i rzucać weń gromy swego potężnego słowa, mógł gryść, „bo gryźł sercem“. A równocześnie wlewał mu w duszę balsam pociechy i wiary w przyszłość, wskazywał mu drogę do odrodzenia. Ideały jego, teraźniejszość coraz lepiej pojmuję i działa w myśl swego wielkiego poety, bo czyż praca z ludem i dla ludu nie jest dowodem, że zrozumieliśmy głos tego, który „kochał lud więcej niż umarłych kości“ i kazał nam „nieść przed narodem oświaty kaganiec“!

I tak na każdej prawie niwie pracy narodowej odnaleźć można cząstkę myśli Słowackiego. A myśli te objawiał w najpiękniejszej formie, ubierał je w najcenniejsze kwiaty mowy naszej, której był najwyższym mistrzem. Więc też czi naród swego wieszca coraz więcej, a wśród szarej codziennej pracy ożywia się jego niezrównanymi dziełami, by nabrać otuchy i sił na dalszą drogę.

A my w starym Krakowie, w owej duchowej stolicy Polski, dokąd płyną corocznie bracia nasi zewsząd, by tu przy pomnikach sławy odnowić i wzmocnić uczucie miłości Ojczyzny — my tu tem goręcej powinniśmy trwać przy sztandarze drogiego piewcy naszego i z miłością przeszłości patrzeć śmiało w przyszłość, każdy na powierzonym mu stanowisku i pomny obowiązku, by móc kiedyś z nim powiedzieć: „A duchaśmy nie dali“. I kochajmy go takim, jakim był, bo duch narodu nie analizuje swych wybrańców — pozostawia to nauce — a sam odzwieriedla się w całokształcie ich wielkich postaci, i „żywi nie traćmy nadziei“, że ogólne życzenie narodu się spełni, i że obok odradzającego się zamku królów, spoczną prochy nieśmiertelnego twórcy Króla-Ducha.

Członkowie rady stojąc wysłuchali powyższej mowy.

II. Sekretarz rady przedłożył następujący wniosek Komisji jubileuszowej J. Słowackiego i Sekcyi skarbowej:

Rada miejska uchwali:

1. **Teatr miejski poświęcić Julluszowi Słowackiemu.** (L. pr. 620/09).

2. **Część plantacji między ul. Sławkowską a ul. św. Tomasza nazwać imieniem J. Słowackiego.** (L. 96332/1909 I.).

3. **Przeznaczyć fundusz 3000 koron na szkołę realną imienia J. Słowackiego w Orłowej na Śląsku.** (L. 96331/09 IV.), oraz

Rezolucyę r. m. dr. Staniszewskiego zgłoszoną na poufnym posiedzeniu rady miejskiej w dniu 29 września 1909 roku:

Rada m. Krakowa przyjmuje z radością do wiadomości myśl postawienia **pomnika dla J. Słowackiego** w Krakowie i oświadcza gotowość wyznaczenia odpowiedniego pod pomnik miejsca, skoro tylko akcyja Komitetu obywatelskiego dążąca do tego celu tak dalece dojrzeje, że sprawa samej budowy i wybór miejsca nie przedstawi żadnych trudności

Rada m. oświadcza również gotowość wzięcia w akcyi powyższej imieniem miasta czynnego udziału. (L. pr. 619/09).

Wnioski i rezolucyę uchwalono.

Przewodniczący stwierdził jednomyślność powyższej uchwały, poczem na znak uroczystości, zamknął posiedzenie o godzinie 12^{1/2} w południe.

Posiedzenie zwyczajne (33 w kadencji XV.) z dnia 4. listopada 1909 r.

Przewodniczący: Dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent: Józef Sare.

Sekretarz rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radeów miejskich obecnych 58.

Radcy miejscy: Dattner, Dr. Fierich, Dr. Koy, Ks. Krupiński, Maywałt, Margulies, Mendelsburg, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Sulikowski, Turski, Hr. Wodzicki, Wolny. (14) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Sekretarz rady odczytał:

1. Pismo Związku stowarzyszeń robotniczych z prośbą o udzielenie gruntu pod budowę domu (Lm. 101.825/1909/pr.).

2. Podanie pp. Jana i Tadeusza Styków o zezwolenie na urządzenie w przyszłym roku panoramy grunwaldzkiej w barbakanie przy bramie Floryańskiej (Lm. 101.826/09/IV.).

Oba powyższe pisma odesłano do odnośnych komisji.

Sprawozdanie prezydenta m. Dr. Juliusza Leo.

Mowca na wstępie zaznacza, że w ostatnich czasach nie odbywały się tak często, jak przedtem, ani posiedzenia Rady miejskiej, ani ważnych komisji, jak np. komisji dla reformy wyborczej. Przyczyną tego była sesja sejmowa, ważne komisje w sprawach, dotyczących Krakowa, a po części choroba mowcy, którego udział w wielu komisjach jest konieczny. Obecnie Rada będzie zwoływana częściej, aniżeli to przewiduje statut, bo, pomijając budżet na rok przyszły, Rada ma do załatwienia mnóstwo bardzo ważnych spraw. Tak samo częściej zwoływane będą poszczególne komisje.

Następnie prezydent skreślił wynik prac i uchwał Sejmu, odnoszących się do Krakowa.

1. Przedewszystkiem Sejm uchwalił poprawkę ustawy o **Wielkim Krakowie**, która z powodów czysto formalnej omyłki nie została przedłożoną do sankcyi cesarskiej. Poprawioną ustawę otrzymało namiestnictwo, które ją zaraz odesłało do ministerstwa, ale dotąd nie słyhać nawet o terminie, kiedy ta ustawa przedłożona zostanie do sankcyi. Ten stan niepewności, trwający już trzy lata, jest niezmiernie szkodliwy dla interesów

oalej ludności; prezydent w czasie bytności w Wiedniu w przyszłym tygodniu poczyna kroki, aby sprawę sankcyi tej ustawy raz nareszeie przyspieszyć.

Z dalszych uchwał Sejmu wynienić należy:

2. **Podwyższenie subwencyi dla Muzeum Narodowego** z 10 na 15 tysięcy koron, co daje podstawę do żądania większej subwencyi od skarbu państwa, który daje taką kwotę jak i Sejm. Sejm uchwalił również;

3. **Ustawę o poborze opłat od widowisk**, koncertów itd. Prezydium dołoży starań, aby i ta ustawa jak najszybciej otrzymała sankcyę. Na podstawie referatu posła wiceprezydenta Sarego, Sejm załatwił ostatecznie sprawę:

4. **Budowy szpitala dla umysłowo chorych w Koberzynie** kosztem 7 milionów koron;

5. Poseł Landau postawił w Sejmie wniosek, będący niejako uzupełnieniem zeszłorocznego wniosku prezydenta, aby kraj podjął **akcyę przeciw drożyznie mieszkań** przez dawanie wydatnej pomocy spółkom budowlanym. W komisji bankowej sprawę tę referował prezydent, a wnioski jego komisya przyjęła. Referat prezydenta otrzymają pp. rady miejscy osobno.

6. Wskutek **deputacyi Związku urzędników**, którą prezydent przedstawił marszałkowi, oświadczył marszałek, że kraj przyjdzie Związkowi z pomocą, jeśli Kraków podejmie budowę cegielni. Jest to w sprawie drożyzny mieszkań rzecz niezwyklej wagi.

7. Wreszeie wspomnieć trzeba o uzupełnieniu przez Sejm uchwały Rady z czerwca b. r., mocą której odstąpiła gmina grunt pod **budowę Domu rękodzielniczego**. Komisya budżetowa Sejmu uchwaliła na budowę Domu **subwencyę w kwocie 60.000 koron**. Tak więc dzięki uchwale Rady budowa Domu rękodzielniczego przyjdzie już w przyszłym roku do skutku (brawa na ławach rękodzielników).

Z pomiędzy bardzo ważnych dla miasta spraw, które są w toku i na drodze do pomyślnego załatwienia, wymienić należy następujące.

Niedawno odbyła się w Krakowie:

1. Komisya **w sprawie budowy dworca kolejowego** kosztem 13 milionów koron. Komisya wydała pozytywne rezultaty: budowa dworca będzie w przyszłym roku rozpoczęta, co jest pierwszym krokiem do budowy dworca osobowego. W ten sposób załatwiony zostanie postulat nie tylko kół handlowych, ale całego Krakowa.

2. Na 12 bm. rozpisano **komisyę w sprawie zniesienia kolei obwodowej**. Chodzi tu o zniesienie wału kolejowego, odgradzającego nowo powstałe przez nabycie gruntów pofortyfikacyjnych tereny budowlane. Jest nadzieja, że sprawa ta przy pomocy władz wojskowych i kolejowych zostanie pomyślnie załatwioną. Bez ofiar ze strony gminy się nie obejdzie, bo gmina zastrzegła sobie wykupno pasa ziemi, na którym się znajduje wał kolejowy. Prawdopodobnie wojskowość nie postawi zbyt wysokiej ceny za ten skrawek ziemi, tembardziej, że będzie on użyty tylko na rozszerzenie ulicy.

3. Trzecią sprawą, może najżywotniejszą i najważniejszą dla miasta, jest **ochrona Krakowa przed powodzią**. Wlece się ta sprawa już od lat czterech. Na 17. bm. zwołano komisję, która ma ustalić na podstawie porównania kosztów budowy, w jaki sposób Kraków przed powodzią uchronić, czy przyjąć projekt miasta, czy rządu. Sprawa ta łączy się ściśle z regulacją

Rudawy. Aby ją nareszeie załatwić, prezydium zwróci się do posłów krakowskich i do Koła polskiego z prośbą o energiczne kroki celem jej zakończenia.

4. Dnia 10. bm. odbędzie się w Wiedniu konferencya ze Spółką tramwajową; weźmie w niej udział prezydent i dwóch członków tramwajowej komisji. Konferencya mieć będzie na celu ustalenie **nowego kontraktu gminy ze Spółką tramwajową**. Chodzi o budowę nowych linii tramwajowych i o uregulowanie ruchu, gdyż dziś ruch ten jest niewystarczający. Wykupno tramwaju dziś jest jeszcze niemożliwe i prawdopodobnie miasto będzie musiało przystąpić z większym kapitałem do spółki

5. Równocześnie prezydent poczyna w Wiedniu kroki **w sprawie zniesienia względnie reformy akcyzy**. Z okazji rozszerzenia miasta przedłożono w tej sprawie prośbę ministerstwa skarbu, onegdaj zaurgowano ją u ministra Bielińskiego. Sprawa ta musi być uregulowaną jednocześnie z ustawą o Wielkim Krakowie.

6. Z powodu choroby zastępcy dyrektora Biura obrachunkowego i nadzwyczajnej — wskutek emisji pożyczki — pracy dyrektora, **zamknięcie rachunkowe za rok 1908** zostało dopiero teraz ukończone. Przedstawia ono nadwyżkę. Ułożenie jednak **budżetu na rok przyszły** przedstawia poważne trudności, gdyż wzrost wydatków jest nadzwyczaj szybki. Trzeba użyć daleko idących środków, trzeba powiększyć dochody z przedsiębiorstw miejskich, aby wydatki pokryć. Magistrat pracuje już nad budżetem, który za trzy tygodnie przyjdzie pod obrady komisji budżetowej.

Program najważniejszych prac.

Radę miejską czekają w najbliższym czasie bardzo ważne prace. Program tych prac w zarysie przedstawia się następująco:

1. **organizacya służby zdrowia;**
2. **organizacya służby targowej, z czem się łączy;**
3. **uporządkowanie targu i budowa hali targowej;**
4. **organizacya dostawy nabiātu lub założenie miejskiej mleczarni.** Lwowska Rada uchwaliła na ten cel tylko 5000 koron. To za mało; trzeba będzie użyć większych funduszków. Miasto Peszt założyło teraz miejską piekarnię kosztem pół miliona koron, możnaby u nas zorganizować handel nabiatem. Gdyby Rada uchwaliła ten projekt, magistrat wejdzie w kontakt ze sferami rolniczemi, które się tą sprawą zajmują i dążyć będzie do tego, by skoncentrować handel nabiatem dla Krakowa w promieniu 150 do 200 klm. przy pomocy sfer rolniczych. Trzeba będzie wtedy utworzyć spółkę, której miasto da lokal i pomoc materyalną;

5. **reforma etatu płac urzędników i służby miejskiej.** W tej sprawie referat jest opracowany, prezydium odbyło z referentem trzy konferencye, w tych dniach sprawa przyjdzie pod obrady w odnośnych sekeyach;

6. **budowa domów robotniczych i dla służby miejskiej.** Z ubolewaniem stwierdził prezydent, że budowy ich w tym roku nie zaczęto. Tereny na Dębnikach i przy wylocie ulicy Długiej są kupione, architekt Bandurski wypracował projekty, sekey jednak nie mogły ich zatwierdzić. Ponieważ nie udało się budowy rozpocząć w tym roku, należy projekta zatwierdzić w ciągu zimy, tak, by wczesną wiosną można było zacząć budowę;

7. **budowa szkół.** Na Kleparzu szkoły budować nie rozpoczęto mimo starań magistratu. Plany są gotowe, uzyskanie środków nie przedstawia trudności — choć trzeba będzie na ten cel zaciągnąć pożyczkę. — Koszt tej szkoły miał jednak wynosić pół miliona. To jest absolutnie za dużo. Podgórze buduje szkoły kosztem 150 do 200 tysięcy koron, Kraków spełni swój obowiązek, gdy wybuduje kosztem o 50% większym. Trzeba więc będzie podać plany rewizji i obniżyć koszty. Z wiosną trzeba koniecznie przystąpić do budowy (oklaski).

Cegielnia miej. — Wielki Kraków.

Rm. Daszyński przypomniał zalegającą sprawę budowy cegielni gminnej. Następnie poruszył sprawę sankcyi ustawy o Wielkim Krakowie.

Odwlekanie sankcyi przynosi miastu szkody, bo np. umowy, zawarte z gminami podmiejskimi, nie są w stanie wstrzymać tam ruchu budowlanego; powstają tam domki bez systemu i planu i skąd gmina potem weźmie pieniędzy na przeprowadzenie regulacyi?

Nie jest rzeczą obojętną w jakim terminie ustawa wejdzie w życie. Najdogodniej byłoby od 1. stycznia 1910 r. Przeto czas jest najwyższy, żeby ustawa otrzymała sankcyę.

Mowca zgłasza wniosek nagły:

„Rada m. Krakowa powodując się najżywością interesami gminy — wzywa rząd, aby przedłożył ustawę o Wielkim Krakowie jak najrychlej do sankcyi cesarskiej“.

W głosowaniu uchwalono nagłość, a następnie meritum wniosku (L. 101.743/09/prez.).

Przewodniczący skonstatował jednomyślność uchwały

Mowa r. m. Dr. Bandrowskiego.

Mowca podniósł zajmujące sprawozdanie prezydenta. Wywód ten był zajmujący także z tego powodu, że przeniósł nas na chwilę w sfery lepszej dla Krakowa przyszłości. Nie można się jednak oddawać zanadto optymizmowi. N. p. z niekłamanem zadowoleniem zgodziła się Rada przed kilku miesiącami na **budowę domów dla urzędników i służby magistratu**. A dzisiaj słyszy się, że sprawa musi być odłożoną aż do wczesnej wiosny. Tego rodzaju szczegółów jest dużo, a dzieje się to tak nie tylko z powodu nieprzychylnych stosunków w rządzie lub Sejmie, ale także z powodu pewnych właściwości w tej Radzie. Rada także musi przyjąć na siebie część tych niepowodzeń, a także i jej prezydium. — Składają się stosunki tak, że Rada i prezydium nie mogą nawet w fizycznym tego słowa znaczeniu podołać zadaniom. O tem niejednokrotnie była mowa, a dziś koniecznie jest zwrócić ponownie uwagę na tę sprawę, podnosząc kwestyę **reformy wyborczej** do Rady miasta Krakowa, kwestyę reorganizacyi tej Rady.

Należy pamiętać, że sprawa to ważna. I dlatego w imieniu klubu demokratycznego, uprasza mowca prezydenta, aby sprawę reformy, wyborczej, **sprawę statutu miasta** otoczył szczególniejszą opieką i dopilnował aby doprowadzoną została co rychlej do szczęśliwego końca.

Prezydent odwołuje się na swe oświadczenie, złożone na początku posiedzenia, że sekcye i komisye, a zwłaszcza statutową, zwoływać będzie często, nie na-

leży się jednak ludzi, aby sprawa statutu w przeciągu kilku tygodni została załatwioną. Materiały, zebrane przez magistrat, są bowiem tak obfite, że ich rozpatrzenie wymagać będzie dłuższego czasu. Osobiście będzie prezydent jak najenergiczniej popierał prace komisji.

Budowa gmachu sprawiedliwości.

R. m. Miedniak składa podziękowanie prasie miejscowej, że poparła go energicznie wówczas gdy jako sędzia przysięgły domagał się koniecznych adaptacyi w sali sądowej.

W dalszym ciągu przedstawił mowca fatalne stosunki panujące w sądach krakowskich z powodu braku gmachu sprawiedliwości. Sądy są porzrucane po mieście, biura nieodpowiednie, urządowanie utrudnione. To samo dotyczy zakładu więziennego, który mieści się w śródmieściu w budynku zupełnie nie odpowiednim.

Mowca zgłasza nagły wniosek:

„Poleca się Prezydium Rady miejskiej aby wspólnie z posłami miasta Krakowa do parlamentu poczyniło energiczne starania u Koła polskiego i c. k. Rządu, o

1-o przyspieszenie budowy pałacu sprawiedliwości w którymby wygodnie pomieszczone zostały wszystkie tutejsze c. k. sądy,

2-o o jak najspieszniejsze usunięcie z najbardziej zaludnionej części śródmieścia, ze względów sanitarnych i higienicznych, tutejszych zakładów więziennych“.

(LM. 101.763/09/I).

Nagłość uchwalono.

Wniosek poparti r. m. Dr. Gertler, Dr. Rosenblatt podnosząc różne braki utrudniające urządowanie w sądach krakowskich jak brak orientacyi co do rozmieszczenia sal rozpraw, brak poczekalni, ciemno, wilgoć, sędziowie pracują po kilku w jednym pokoju, obrona bardzo utrudniona i t. p. R. m. Dr. Pareński popiera również wniosek ze względów sanitarnych.

W głosowaniu wniosek r. m. Miedniaka uchwalono.

Cegielnia m. Domy robotnicze. Drożyzna.

R. m. Dr. Gross porusza kwestyę gruntów pofortyfikacyjnych leżących tak długo bezużytecznie, wskutek czego gmina traci procenta. Tak samo nie założono cegielni gminnej; budowa cegielni nie wymaga wielkiego wydatku, a cegielnia gminna przyłniłaby się do obniżenia cen tak drogiej w Krakowie cegły, że tańszą sprowadzają przedsiębiorcy ze Śląska pruskiego. Mowca domaga się przyspieszenia budowy domów robotniczych i wydania zarządzeń w sprawie drożyzny.

Prezydent odpowiada, że grunta pofortyfikacyjne wymagały odpowiedniego przygotowania do parcelacyi, która wkrótce nastąpi. Plan parcelacyjny gruntów pofortecznych wykonany będzie w zimie, a grunta sprzedawane będą już w roku przyszłym. Co do innych kwestyj, prezydent powołuje się na swoje oświadczenia, złożone niedawno temu na radzie.

Budowa tanich domów.

R. m. Dr. Starzewski zapytuje prezydium, czyby nie było ono skłonne istniejącym stowarzyszeniom pomocy (urzędniczym i innym) ułatwiać budowę tanich domów, względnie im nie przeszkadzać. Mowca domaga

się poczynienia energicznych kroków celem usunięcia tych trudności.

Prezydent zaznaczył, że tylko w jednym wypadku magistrat poczynił pewne zastrzeżenia co do otwarcia nowej ulicy na gruntach, zakupionych przez Tow. samopomocy. Byłoby wskazaniem, aby przed zakupieniem terenów informowali się interesowani w prezydium miasta. Bardzo często bowiem ze względów regulacyjnych nie jest rzeczą możliwą zgodzić się na przedłożone potem projekty. Magistrat zawsze służyć będzie radą i wskaże interesowanemu stowarzyszeniu odpowiednie miejsca do zakupu.

Regulacja plac służby miej. Szkoła na Kleparzu.

R. m. Dr. Gertler podniósł, że dotąd nie uregulowano plac służby miejskiej mimo obietnic. Dalej podniósł, że sprawa jednego z lekarzy, który poprzednio był kierownikiem ćwiczeń w parku Dr. Jordana; jest dotąd nie załatwiona. Wreszcie zarzucił, że dotąd nie podjęto budowy szkoły na Kleparzu.

Prezydent wyjaśnił, że uregulowanie plac służby miejskiej przedłożone będzie Radzie w najkrótszym czasie. Wobec wspomnianego lekarza gmina nie ma żadnych zobowiązań. Wreszcie budowa szkoły na Kleparzu nie mogła być podjęta z powodu wysokiego kosztorysu.

Zabudowania około kościoła św. Idziego.

R. m. Dębicki interpeluje w sprawie budynków koło kościoła św. Idziego. Osobiście jest zwolennikiem zachowania tego przybytku, ale gdyby ociąganie się z odnowieniem dłużej trwać miało, budynki ulegną zupełnemu zniszczeniu. Również interpeluje mówca w sprawie projektu p. Styki o urządzenie panoramy Grunwaldzkiej w Rondlu Floryańskim.

Prezydent oświadcza, że co do budynków koło kościoła św. Idziego potrzeba było pertraktować z dziesięciu towarzystwami, które postanowiły przyczynić się do kosztów odnowienia tych budynków. Wynik tych pertraktacji jest dosyć nikły, bo wszystkie te stowarzyszenia subskrybowały razem około 10.000 koron, podczas gdy koszt odnowienia wyniosą do 50.000 koron. Nie można więc dziś nie ostatecznie powiedzieć Co do panoramy p. Styki, to pismo zostało dziś wniesione i będzie przedmiotem obrad osobnej komisji grunwaldzkiej.

Dalsze interpelacje.

R. m. Dąbrowski interpeluje w sprawie regulacji ul. Lubicz, od ogrodu strzeleckiego, dalej ul. Rakowickiej i Lubomirskich. Wreszcie w sprawie regulacji śródmieścia.

R. m. Bujwid interpeluje w sprawie zaniechania ulicy Grzegorzeckiej i Blich.

Wyjaśnienie udzielił na obie interpelacje wiceprezydent Sare.

R. m. Stanisław Nowak zapytuje o wybór członka rady szkolnej okręgowej w miejsce r. m. dr. Landaua Rafała. Dalej interpeluje w sprawie etatu służby, polepszenia bytu dyetaryusza i w sprawie przyspieszenia budowy szkoły św. Floryana.

Po wyjaśnieniu prezydenta przystąpiono do porządku dziennego.

Jubileusz J. Słowackiego.

Imieniem Komisji dla jubileuszu J. Słowackiego i Sekcji skarbowej referent konc. Magtu dr. Kannenberg wnosi:

„Rada miasta uchwali!

Przyznaje się Komitetowi obywatelskiemu obchodu jubileuszu J. Słowackiego kwotę 1000 kor., tytułem subweny na koszt połączone z urządzeniem obchodu J. Słowackiego w Krakowie w dniach 16. i 17. października 1909 r.“

Wniosek poparł r. m. dr. Gertler.

Przyjęto (L. pr. 596/09).

Dostawa drzewa opałowego.

Imieniem Sekcji ekonomicznej radca Magtu Skrzyaniarz wnosi:

„Rada miejska przyjmuje ofertę p. Jana Kwiatkowskiego z dnia 24 września 1909, mocą której zobowiązał się dostarczać w czasie od 1 października 1909 do 30. września 1912 drzewa opałowego na potrzeby gminy miasta Krakowa, pod warunkami, dla tej dostawy obowiązującymi, w cenie po 10 kor. 50 hal za 1 m³ drzewa z ewentualnym dodatkiem 30 hal. od 1 m³ tytułem zwrotu wydatków rogatkowych i t. p. w razie dostawy do gmin leżących poza obrębem dzisiejszego rejonu akcyzowego.“

Przyjęto bez rozpraw. (L. 43044/09/L).

Węgiel miejski dla ubogich.

Imieniem Sekcji dobroczynnej referent sekretarz Magtu Grzybała wnosi:

„Rada miejska uchwali:

Prawo oznaczenia ilości węgla corocznie z zapasów miejskiego składu pomiędzy ubogich gminy bezpłatnie rozdzielić się mającego przysługuje Komitetowi węglowemu — zaś prawo rozdziału tego węgla pomiędzy poszczególnych ubogich, oraz oznaczania liczby ceftnarów, aż do wysokości przeznaczonej do rozdania przez Komitet węglowy przysługuje Sekcji VI. (dobroczynnej)“.

R. m. Beringer nie uznaje kompetencji Sekcji dobroczynnej i wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji węglowej.

To zapatrywanie podziela r. m. Drozdowski i r. m. Rittermann. Za wnioskiem Sekcji dobroczynnej przemawiali r. m. dr. Pareński, Miedniak i dr. Gertler.

Wniosek Sekcji dobroczynnej przyjęto. (L. 57276/1909/prez.).

Nabycie realności lwh. 1572 Dz. VIII.

Imieniem Sekcji ekonomicznej radca Magtu Skrzyaniarz wnosi:

„Odnosnie do swej uchwały z dnia 17. grudnia 1908 Rada miasta postanawia:

1. Zezwolić Szymonowi i Guście Presserom na zapłatę ceny kupna za realność lwh. 1572 Dz. VIII przy ulicy Jakóba w Krakowie w kwocie 4203 kor. 36 hal. w dwóch ratach mianowicie 2003 K. 36 hal. przy podpisaniu kontraktu kupna sprzedaży a 2200 kor. w dniu 1. marca 1910 r.

2. Od kwoty 2200 kor. zapłacą Presserowie Gminie miasta Krakowa 5% zwłoki za czas od podpisania kontraktu do dnia rzeczywistej zapłaty kwoty 2200 kor.

3. W kontrakcie kupna sprzedaży o realność lwh. 1572 zezwolą Presserowie, aby dla kwoty 2200 kor. z 5% odsetkami zwłoki wpisane było prawo zastawu w stanie biernym tej przez Presserów nabyć się mającej realności, a to zaraz po ciężarze odrestaurowania realności lwh. 1572, który Presserowie przyjmują.

R. m. dr. Gertler wnosi dodać że: „koszta inTABULACYI i ekTABULACYI ponoszą również Presserowie“.

Wniosek Sekcyi z dodatkiem r. m. dr. Gertlera przyjęto (L. 24158/09/L).

Nowe ulice.

Imieniem Sekcyi ekonomicznej radca bud. Świerzyński wnosi:

Rada miasta uchyla!

Zatwierdza się zmianę nazw ulic:

a) „Ubogich“ na „Warschauera“,

b) t. z. „Poniatowskiego“ na „Kołtataja“,

c) t. zw. „Trzeciego Maja“ na „św. Łazarza“,

d) ulicę otwartą na gruntach szpitala św. Łazarza między ulicami Kopernika i Gwęgórzecką nazywa się „Śniadeckich“,

e) ulicę otwartą na gruntach Żeglikowskich nazywa się ulicą „Kremerowska“.

R. m. dr. Gertler wnosi, aby sprawę odroczyć celem zastanowienia, czyby nie nadać ulicom tym nazw ważniejszych.

Prezydent wyjaśnia, że idzie tu o ulice boczne trzeciorzędne.

R. m. dr. Wasung sądzi, że skoro ulice te mają już swą nazwę po co je zmieniać. Zarazem poddaje myśl, tak jak jest zagranicą np. w Dreźnie, aby na tabliczkach z nazwami ulic sławnych mężów dodawać, kto to był — kiedy żył i co zdziałał.

R. m. Dębicki jest za pozostawieniem nazw ulic Poniatowskiego i 3 Maja.

R. m. Kosobucki zgłasza rezolucję:

„Rada miasta uchwała:

Wzywa się Sekcyę ekonomiczną, aby na najbliższym posiedzeniu Rady miasta przedstawiła wniosek o nadanie jednej z poważnych ulic miasta nazwy ulicy 3 Maja“. (L. 102430/09/B./a.).

Wiceprezydent Sare w odpowiedzi na zarzut poprzedni wyjaśnia, że ulice o których tu mowa dotąd nazw nie mają.

R. m. dr. Starzewski jest za odroczeniem sprawy co do ulic ad b) i c).

Referent radca bud. Świerzyński prosi o przyjęcie wniosku, albowiem sprawa jest pilną, gdyż nie można obecnie dawać tabliczek na kamienicach.

Przewodniczący poddaje pod głosowanie kto jest za odroczeniem.

Wniosek ten upadł.

Wniosek Sekcyi, a następnie rezolucję r. m. Kosobuckiego przyjęto. (L. 34830/09/B./a.).

Zwiedzania mieszkań.

Imieniem Sekcyi ekonomicznej i prawniczej radca Magtu Skrzyńiarz wnosi:

„Odnosnie do reskryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 12. sierpnia 1908 L. 100765/XV Rada miasta Krakowa wyraża zdanie, iż zachodzi potrzeba wydania rozporządzenia w sprawie dozwoleń oglądania mieszkań ze strony lokatorów już po wypowiedzeniu najmu i uważa za najodpowiedniejsze, aby w tym celu wyznaczono stałe dla wszystkich godziny, a mianowicie od 11-tej do 1-szej albo od 3-ciej do 5-tej z wyjątkiem niedziel i świąt, stosownie do oświadczonej woli lokatora, z tem, iż przepis ma wejść w życie w braku porozumienia między właścicielem a lokatorem“.

R. m. dr. Gertler proponuje zmianę stylistyczną po słowach: „od 11-tej do 1-szej albo“ wstawić zdanie następane: „stosownie do oświadczonej woli lokatora“.

R. m. Hałatkiewicz proponuje, aby zamiast słów: „wyraża zdanie“ — użyć: „oświadcza“ nadto, aby po słowach: „wypowiedzeniu najmu“ dodać: „jednak przez czas ustawowego lub umownego czasokresu wypowiedzenia“.

R. m. dr. Doboszyński jest za cofnięciem sprawy.

Po zamknięciu dyskusyi przystąpiono do głosowania.

Wniosek Sekcyi z poprawką r. m. dr. Gertlera i poprawką r. m. Hałatkiewicza przyjęto. (L. 69589/1908/L).

Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o godzinie 8 $\frac{1}{2}$ wieczór

Posiedzenie tajne (15. w kad. XV.) z dnia 4. listopada 1909.

Uchwalono:

I. Rada miejska mianuje dotychczasowego rachmistrza Elektrowni miejskiej w X. klasie rangi p. Franciszka Maślankę rachmistrem tejże elektrowni w IX. klasie rangi z poborami do IX. klasy rangi przywiązany z ważnością nominacyi począwszy od 1 lipca b. r.

II. Udziela się prezenty na posadę nauczyciela w szkole wydziałowej im. ces. Franciszka Józefa I. Stanisławowi Ziembie. (L. 92673/09/IV.).

III. Udziela się prezenty na posadę nauczyciela w szkole pospolitej św. Barbary Dominikowi Sliwie. (L. 92672/09/IV.).

Sprawozdanie z posiedzeń Sekcyj i Komisyj Rady miejskiej.

Sekcyja ekonomiczna.

1. Na posiedzeniu w dniu 22. września b. r. poleciła Sekcyja Magistratowi na przedstawienie R. m. p. Dębickiego aby odniósł się do Dyrekcyi tramwaju krakowskiego z prośbą, by nakazała konduktorom tramwajowym grzeczniej obchodzić się z publicznością.

Następnie, aby Dyrekcyja tramwaju zmieniła rozkład jazdy wozów w rynku głównym w ten sposób, by jadący na Zwierzyniec ul. Długą, albo ul. Kamelięką nie byli zmuszeni czekać na wozy po kilka minut.

Na przedstawienie Rady miej. p. Iglickiego poleciła Sekcyja Magistratowi odnieść się do Dyrekcyi Policji

z prośbą o zarządzenie, by w rynku głównym **powiększyła** liczbę **stanowisk dorożkarskich** przed godziną 6-tą z rana — gdyż od pewnego czasu o tej porze dorożki dostać nie można, co ze względu na odchodzące z rana pociągi z Krakowa stanowi wielką niewygodę a na co publiczność powszechnie się żali.

Wreszcie zatwierdziła Sekoya **ofertę** pp. Miarczyńskiego i Rothirsha na **wykonanie robót ziemnych** i murarskich przy budowie nowego **skrzydła Magistratu** i wzwala Budownictwo miej. o przedstawienie szczegółowych kosztorysów na wewnętrzne wyposażenie budynku.

2. Na posiedzeniu w dniu 13-go października b. r. na przedstawienie R. m. p. Dębickiego poleciła Sekoya Magistratowi: wydać **zakaz jeżdżenia wózkami ręcznymi po szynach tramwajowych** w tych ulicach, na których jest położony asfalt, bowiem jeżdżący tymi wózkami po szynach obłupują asfalt obok szyn, wskutek czego ustawicznie asfalt ten naprawiać trzeba.

Celem umożliwienia dojazdu na **wysypisko** dla śmieci **obok parku Dra Jordana**, wydelegowała Sekoya Komisję, złożoną z Radeów miej. pp. Dąbrowskiego, Kosobuckiego, Turskiego, Uderskiego i rady bud. Kłeczka, aby po zbadaniu sytuacji zarządziła ostateczne załatwienie sprawy w granicach kwoty 2000 kor. udzielonej jako kredyt na urządzenie dojazdu do tego wysypiska.

Sprawę **palenia śmieci** przekazała Sekoya Magistratowi, celem przestudowania jej i przedstawienia odpowiednich wniosków.

Również poleciła Sekoya Magistratowi, zarządzić, co należy, aby **artykułów żywności** jak chleba, mięsa i nabiału nie przywożono do miasta we wozach brudnych i zupełnie zaniedbanych.

3. Na posiedzeniu w dniu 20-go października b. r. sekoya przyjęła do wiadomości wyjaśnienie Wydziału III. w sprawie memoriału stowarzyszenia majstrów murarskich i ciesielskich, oraz sprawozdanie z toku czynności zarządzonych na doniesienia o prowadzenie **fuszerek w mieście** i uchwaliła odnieść się do Prezydium miasta z prośbą o rychłe zwołanie **ankiety** w sprawie **przemysłu budowlanego**, celem omówienia kwestyj do tego przemysłu się odnoszących.

Nadto uchwala Sekoya przedstawić Radzie m. do zatwierdzenia ofertę P. Czeczka na **dostawę furazu** dla pociągów miejskich na rok przyszły.

4. Na posiedzeniu w dniu 27. października br. zgodziła się Sekoya w myśl wniosku komitetu gazowo-elektrycznego na zaprowadzenie w **rynku głównym silniejszego oświetlenia** gazem zgęszczonym, a to celem wypróbowania nowego systemu oświetlania ulic i placów. Do wyboru miejsc pod ustawienie lamp wydelegowała Radeów miej. pp. Dębickiego i Dr. Domańskiego.

Również na wniosek Komitetu gazowo-elektrycznego zgodziła się Sekoya na **oświetlenie** 11-tu latarniami gazowymi nowej **drogi na Błoniach** miej. do Parku Dr. Jordana.

Na **dostawę drzewa opałowego** do budynków i szkół miej. zatwierdziła Sekoya ofertę P. Kwiatkowskiego, z tem że dostawa ta trwać ma przez lat trzy.

Właścicielowi real. pod l. **18 Karmeiicka** uchwaliła Sekoya **sprzedać skrawek gruntu** miej. o p. wierzchni 1-50 □² dla linii regulacyjnej ulicy Karmelickiej.

Nowo otwartą ulicę na gruntach pp. Żeglikowskich, między ulicą Karmelicką a ulicą Sobieskiego uchwaliła Sekoya nazwać ulicą **Kremerowską** i taki wniosek Radzie miasta przedstawić.

5. Na posiedzeniu w dniu 3. listopada b. r. sekoya ekonom. wraz ze Sekoyą skarbową uchwaliły **nabyć realność lk. 31 Dz. VIII.** od Kasy Oszczędności miasta Krakowa i wniosek taki Radzie miasta przedstawić.

Dalej Sekoye oświadczyły się za udzieleniem **kredytu** potrzebnego na założenie nowych **ksiąg gruntowych** dla Gminy miasta Krakowa przez Sąd krajowy w Krakowie, o ile Sekoya III. uzna, że Gmina miasta Krakowa do tego jest zobowiązana.

6. Na posiedzeniu w dniu 10. listopada b. r. uchwaliła Sekoya:

W myśl wniosku Magistratu i Komisji dla gruntów pofortyfikacyjnych przedłużyć **termin** do nadsyłania prac konkursowych na **plan Wielkiego Krakowa** po dzień 1. marca 1910.

Przedłużenie terminu przedstawione będzie do ratyfikacji Radzie miasta.

Nadto udzieliła Sekoya kredytu na zakupno maszyn dla zakładu czyszczenia miasta.

Sekoya skarbowa.

1. Na posiedzeniu w dniu 28. września b. r. sekoya przyznała na wniosek Komisji **jubileuszu Juliusza Słowackiego** zasiłek w kwocie 3000 K. na szkołę realną imienia Słowackiego w Orłowej na Śląsku.

2. Na posiedzeniu w dniu 12. października b. r. uchwaliła Sekoya na prośbę Komitetu obywatelskiego dla obchodu jubileuszu Juliusza Słowackiego przedstawić Radzie miejskiej wniosek o przyczynienie się kwotą 1.000 koron do kosztów połączonych z urządzeniem obchodu w Krakowie.

3. Na posiedzeniu w dniu 28. października b. r. sekoya przyjęła wniosek Prezydium miasta w sprawie **losowania l-ej pożyczki emisyjnej** gm. m. Krakowa mającego się odbyć w dniu 2. listopada 1909 r. W skład komisji losowania wejść mają Prezydent m. lub I. ewent. II. Wiceprez. m., 2 radeów m. i 1 notaryusz, dyrektor Wydz. obrach., 2 urzędników rach.

Dalej przyznała drobny kredyt dodatkowy za zastępstwo jednej z urlopowanych nauczycielek.

Wkońcu przyjęła do wiadomości **sprawozdanie o zamknięciach rachunkowych** różnych funduszy oraz sprawozdanie o skontrach kasy miejskiej przeprowadzonych w dniu 28. czerwca, 27. lipca i 9. października br. i rewizji Wydziału rachunk. miejsk. w dniu 23. września b. r.

Sekoya szkolna.

1. Na posiedzeniu w dniu 20. września b. r. sekoya przyjęła do wiadomości orzeczenie c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 28. sierpnia 1909 **organizujące** od 1. września br. **szkołę posp. św. Mikołaja** na szkołę 3 klasową Wydziałową połączoną z 4 klasową pospolitą, tudzież orzeczenie c. k. Rady szkolnej krajowej z 3. lipca

br. organizujące 3 klasową szkołę Wydziałową Konarskiego na 5 klasową Wydziałową.

Następnie załatwiła kilka spraw natury administracyjnej.

2. Na posiedzeniu w dniu 5. października br. sekcyja uchwaliła przedstawić Radzie miejskiej wnioski w sprawie wniesienia do Sejmu krajowego **petycyi o zmianę ustawy o c. k. Radzie szkolnej** krajowej tudzież wnioski w sprawie podwyższenia ryczałtu na mieszkanie tym dyrektorom i dyrektorkom szkół miejskich, którzy nie mają mieszkania w budynkach szkolnych.

3. Na posiedzeniu w dniu 27. października b. r. uchwaliła Sekcyja przedstawić Radzie miasta wnioski w sprawie udzielenia prezenty na posadę nauczyciela w szkole Wydz. cesarza Franciszka Józefa tudzież na posadę nauczyciela w szkole posp św. Barbary.

Sekcyja V.

1. Na posiedzeniu w dniu 20. listopada br. sekcyja przyjęła 44 osób na podstawie dziesięcioletniego zasiędnienia, 3 osobom odmówiono przyjęcia dla braku wymogów ustawowych, 2 zaś zapewniono przyjęcie pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego.

Sekcyja dobroczynna.

1. Na posiedzeniu 30. października b. r. sekcyja przyznała **zapomogi z odsetek fundacyi śp. Feliksa Bojanowskiego** w kwocie 3532 kor. 40 hal. 190 ubogim krakowskim w kwotach od 20—30 koron w ten sposób że:

w I. okręgu ubog.	przynano	40 ubog.	700 kor.
II.	"	"	40 " 632 " 40 h.
III.	"	"	34 " 570 "
IV.	"	"	19 " 400 "
V.	"	"	19 " 400 "
podmiej.	"	"	38 " 830 "

Razem 190 ubog. 3532 kor. 40 h.

Z odsetek tych uchwaliła Sekcyja 100 koron ulokować na książeczkę Kasy Oszczędności miasta Krakowa i przelać je do kapitału fundacyjnego celem zapobieżenia zmniejszania się odsetek z powodu malejącej z każdym rokiem stopy procentowej listów zastawnych gal. Banku hipotecznego.

Radcami dobroczynnymi zamianowała Sekcyja p. Mieczysława **Szybalskiego** emer. radcę c. k. Sądu kraj. wyższ. w Krakowie dla III. okręgu ubogich i p. Kazimierza **Garbaczyńskiego** likwidatora Kasy Oszczędności w Podgórzu dla okręgu podmiejskiego

Na żywność, słomę i pościel w aresztach miejskich przyznała Sekcyja na rok 1909 kredyt dodatkowy w kwocie 4661 koron 35 h.

Połączone Sekcyje.

1. Na posiedzeniu w dniu 28 września b. r. połączone sekcyje skarbowe i szkolne uchwaliły przedstawić Radzie miejskiej wnioski na udzielenie **kredytu 4000 kor. dla przyjęcia gości**, którzy przybędą na **jubilusz Muzeum Narodowego**.

2. Na posiedzeniu w dniu 16 października b. r. połączone sekcyje ekonomiczna i komisya gruntów pofortecznych zastanawiała się nad sprawą odstąpienia kolei północnej gruntów pod **budowę dworca towaro-**

wego. Następnie załatwiły kilka drobnych spraw dotyczących się gruntów pofortyfikacyjnych.

Komisya administracyjna.

Na posiedzeniu w dniu 24 września b. r. komisya rozpatrywała i uchwaliła przedstawiony przez Naczelnika Administracyi akeyzy projekt budżetu akeyzy oraz rzeźni i targowicy na rok 1910, który wykazuje dalszy rozwój obu zakładów i wzmagające się z nich dochody.

Następnie uchwaliła kilka spraw administracyjnych odnoszących się do budowy chłodni i kilka spraw osobistych.

Komisya drogowo-kanalowa.

Na posiedzeniu w dniu 8 listopada b. r. komisya uchwaliła wykonać jeszcze w tym roku **kanal w ulicy Wenecyi** oraz zatwierdziła niweletę ul. Poselskiej między ul. Grodzką a ul. św. Michała.

Komisya gruntów pofortecznych.

1. Na posiedzeniu w dniu 2 listopada b. r. komisya uchwaliła przedłużyć **termin konkursu na plan regulacyjny Wielkiego Krakowa** do 1 marca 1910

Zatwierdziła w zasadzie projekt kanału łączącego kanalizację na gruntach Twa. urzędników pod Salwatorem z kanałem Ekspozytury dróg wodnych pod Norbertankami.

Dalej uchwaliła **nabyć** na rzecz funduszu gruntów pofortecznych **parcelę l. k. 1763** od funduszu wodociągu miejskiego i wykopać dren na gruntach pofortecznych za ulicą Karmeliacką.

2. Na posiedzeniu w dniu 8 listopada b. r. komisya zastanawiała się nad stanowiskiem jakie mają zająć delegaci Gminy przy komisji 12 listopada b. r. w sprawie **zniesienia kolei obwodowej**. Następnie rozpoczęto dyskusję szczegółową nad planem regulacyjnym zachodniej części W. Krakowa.

Komisya konsensowa.

1. Na posiedzeniu w dniu 21 września b. r. komisya udzieliła swej opinii na kilkanaście podań o wydanie koncesyj na bilardy i drobniejsze przedsiębiorstwa gospodnie, na kilkanaście podań o przeniesienie koncesyi gospodnio-szynkarskich do innych lokali, wreszcie na kilkanaście podań o koncesye doróżkarskie i inne jak na księgarnię, drukarnię oraz zakład techniczno-identystyczny.

2. Na posiedzeniu w dniu 12 listopada b. r. komisya udzieliła swej opinii co do kilkunastu podań o udzielenie koncesyi gospodnio-szynkarskich, co do kilkunastu podań o przeniesienie istniejących już koncesyj do innych lokali, wreszcie co do wydania kilku koncesyj doróżkarskich, na księgarnię i tym podobne.

Komisya wodociągowa.

Na posiedzeniu w dniu 18 listopada b. r. komisya przyjęła projekt **umowy Wydziału krajowego** w sprawie dostarczania wody wodociągowej dla **zakładu umysłowo chorych w Kobierzynie** i uchwaliła przedłożyć go Radzie miasta. Dalej komisya zatwierdziła ofertę p. Kwiatkowskiego i p. Szerera na dostawę węgla kamiennego dla zakładu pomp na Bielanych. Wreszcie zezwoliła na pobór wody wodociągowej w kilku realnościach podmiejskich i przyznała ulgi w opłatach taryfowych zakładom dobroczynnym.